



## BARNETRÅKKREGISTRERING I MÅSØY KOMMUNE

Rapport i forbindelse med kommuneplanarbeidet, høst og  
vinter 2020-2021

Takk til elevene på Gunnarnes skole, og  
elevne i 5. 7. og 10. trinn ved  
Havøysund skole som deltok i  
kartleggingen.

Anna Solem Walseth/Pål Eskil  
Sneve

## Innhold

Bakgrunn og hensikt .....	1
Hva er barnetråkk .....	1
Metode .....	2
Valg av alderstrinn .....	3
Hva skal registreringen brukes til .....	3
Registreringer fra Gunnarnes skole .....	4
Gjennomføring.....	4
Resultater .....	4
Registreringer fra Havøysund skole .....	7
Gjennomføring.....	7
Resultater .....	7

### Bakgrunn og hensikt

Måsøy kommune har i løpet av januar 2021 og høsten 2020 gjennomført barnetråkk på Gunnarnes og Havøysund skole. Bakgrunnen for registreringen er det pågående arbeidet med kommuneplanens arealdel, hvor det er sett et behov for å få større kunnskap om hvordan barn og unge bruker nærmiljøet sitt. Barnetråkk er en del av kommuneplanens opplegg for medvirkning.

Kommuneplan er kommunestyrets viktigste styringsdokument og legger premissene for hvordan Måsøy kommune skal utvikle seg de neste 12 årene.

Barnetråkkregistreringene kan også brukes som kunnskapsgrunnlag i andre prosjekter som kan påvirke barn og unges oppvekstmiljø.

### Hva er barnetråkk

Barnetråkk er en metode for medvirkning og bedre planlegging for barn og unge. Her registrerer barn og unge selv sine skole- og fritidsveier, områder for opphold og lek, steder de liker og misliker og hvilke fysiske forandringer de ønsker seg i nærområdene. Barn og unge får med Barnetråkk en reell mulighet for medvirkning i utvikling og forbedring av egne omgivelser. Dette er viktig for demokratiopplæring, for utvikling av stedsidentitet og styrking av ansvarsfølelse og deltakelse. Arbeidet gir barn og unge økt forståelse for sine fysiske omgivelser og kan bidra til en styrket bevissthet om lokale utfordringer. Barnetråkkarbeidet gir også kommunen oppdatert lokalkunnskap om barn og unges arealbruk. Dette kan kvalitetssikre beslutninger som berører barn og unge, legge

grunnlag for bedre planlegging og dekke dokumentasjonskrav som ligger til planprosessen (veileder, barnetråkk 2010).

Det er viktig å presisere at barnetråkkregistreringer ikke gir all informasjon om barn og unges fysiske oppvekstmiljø. I planarbeid bør en helhetlig vurdering av oppvekst legges til grunn.

## Metode

- Mål med arbeidet:
  - Tegne inn skolevei og fritidsvei, markere hvilke områder som brukes til lek og opphold i fritiden
  - Peke ut favorittsteder og problemsteder i nærmiljøet
  - Foreslå fysiske tiltak og endringer
- Opplegg for gjennomføring og innsamling av data: Analog innsamling av data.
  - Kommunen har tidligere forsøkt digital gjennomføring av barnetråkk, men har ingen gode erfaringer med dette. Vi ønske derfor å gjennomføre et analogt opplegg for innsamling av data:
    1. Planleggerne sendte ut spørsmål som lærer gikk gjennom med klassene som forberedelse før selve registreringen
    2. Planleggerne underviser og informerer om opplegget.
    3. Elevene jobbet i grupper på 4 og 5 elever. tegnet i felles kart og skreiv kommentarer
- Hvordan lese kartet:
  - I bearbeidelsen av data har vi valgt å gjøre et utvalg av det vi ser som relevant data. Det som sees i kartet er:
    - Registrerte snarveier,
    - Veistrekninger med registrert trafikkfare.
    - Skole- og fritidsveier med høy brukerfrekvens.
    - Leke- og oppholdsområder.
    - Favorittsteder.
    - Steder som ønskes endret.
- Fordeler med metoden:
  - Mange synspunkter kommer frem og kan utdypes med oppfølgingsspørsmål.
  - Lettere å oppdage useriøse registreringer som må slettes i etterkant.
  - Det er lettere å fange opp kommentarer med analog gjennomgang.
  - Metoden gir kunnskap om kart og bruk av kart.
- Ulemper med metoden:
  - Utfordrende å gjøre registreringen kvantifiserbar (når flere jobber sammen på ett kart er det usikkert hvor mange som er enig i de ulike registreringene).
  - Krever en del etterarbeid med digitalisering av data osv.

## Valg av alderstrinn

På Gunnarnes inkluderte vi alle elever. Det er kun sju elever ved skolen, og det var naturlig å inkludere alle. Ved Skolen i Havøysund valgte vi ut 5, 7. og 10. trinn

I samarbeid med kommunalsjef for oppvekst valgte vi å kjøre registreringen på 5. og 6. trinn på barneskolen, og 9. trinn på ungdomsskolen. Elever på 5.trinn er fremdeles "barn" og har et tett forhold til plasser de har benyttet tidligere i småskolen. Resultatet blir derfor et typisk barnekart. På 7.trinn er elevene midt i mellomtrinnet, de er mer mobile og kan gi en større informasjonsbredde. Elever på 10.trinn er midt i ungdomstiden, har andre prioriteringer av arealbruk og bidrar med relevant informasjon som er typisk for flere årstrinn av ungdom. Med økende alder er barna mer mobile og bruker større deler av lokalmiljøet. Barna bruker områder mer selvstendig uten voksne. De kan dermed gi mer informasjon om lokale forhold.

## Hva skal registreringen brukes til

Registreringene er aktuelle både i arbeidet med nye planer og rullering av eksisterende planer

- Kommuneplanen, herunder samfunnsdel og arealdel
- Sentrumsplan
- Trafikksikkerhetsplan
- Veiplan
- Kommunedelplan for barn og unge

Videre kan registreringen brukes som grunnlag for behandling av byggesaker, samtidig som registreringen oppfyller lovens krav om dokumentasjonskrav – for eksempel områder for lek. Registreringen kan også benyttes i konsekvensutredninger, omlegging av veger og sentrumsutbygging. Her har vi valgt å dele registreringene inn i følgende kategorier:

- Registrerte snarveier,
- Veistrekninger med registrert trafikkfare.
- Skole- og fritidsveier med høy brukerfrekvens.
- Leke- og oppholdsområder.
- Mye brukte leke- og oppholdsområder.
- Favorittsteder.
- Steder som ønskes endret.
- Steder som unngås.

Som tidligere nevnt er det gjort et utvalg at data vi har funnet relevant. Veier og steder med få registreringer er ikke tatt med i rapporten.

## Registreringer fra Gunnarnes skole

### Gjennomføring

#### Resultater

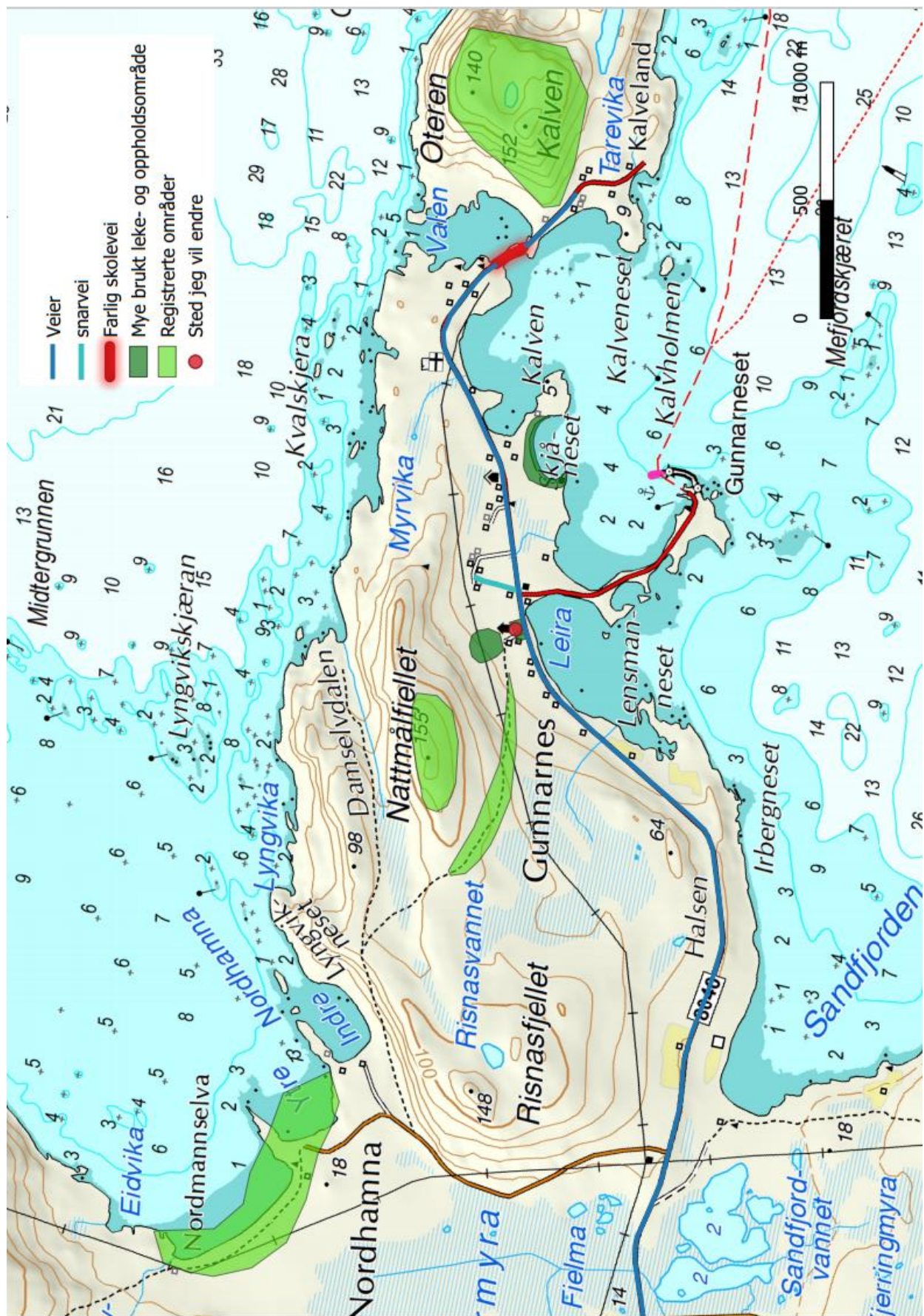
##### Trafikale problemsteder:

De trafikale problemstedene relaterer seg først og fremst til veistrekninger med spesielt utsatte værforhold. Øst på Gunnarnes, ved Kalven, er et parti hvor veien er smal og det kan forekomme stormflo. Her er det heller ikke gatelys. Dette området oppleves farlig av barna, noen ganger er også veien stengt her. På grunn av vannsituasjonen i Tufjord kommer bedrifter og husholdninger i Tufjord til skolen for å hente vann. Dette skaper økt trafikk og et uoversiktlig trafikkbilde rundt skoleområdet. De fleste elevene blir transportert med skolebuss.

##### Leke- og oppholdsområder:

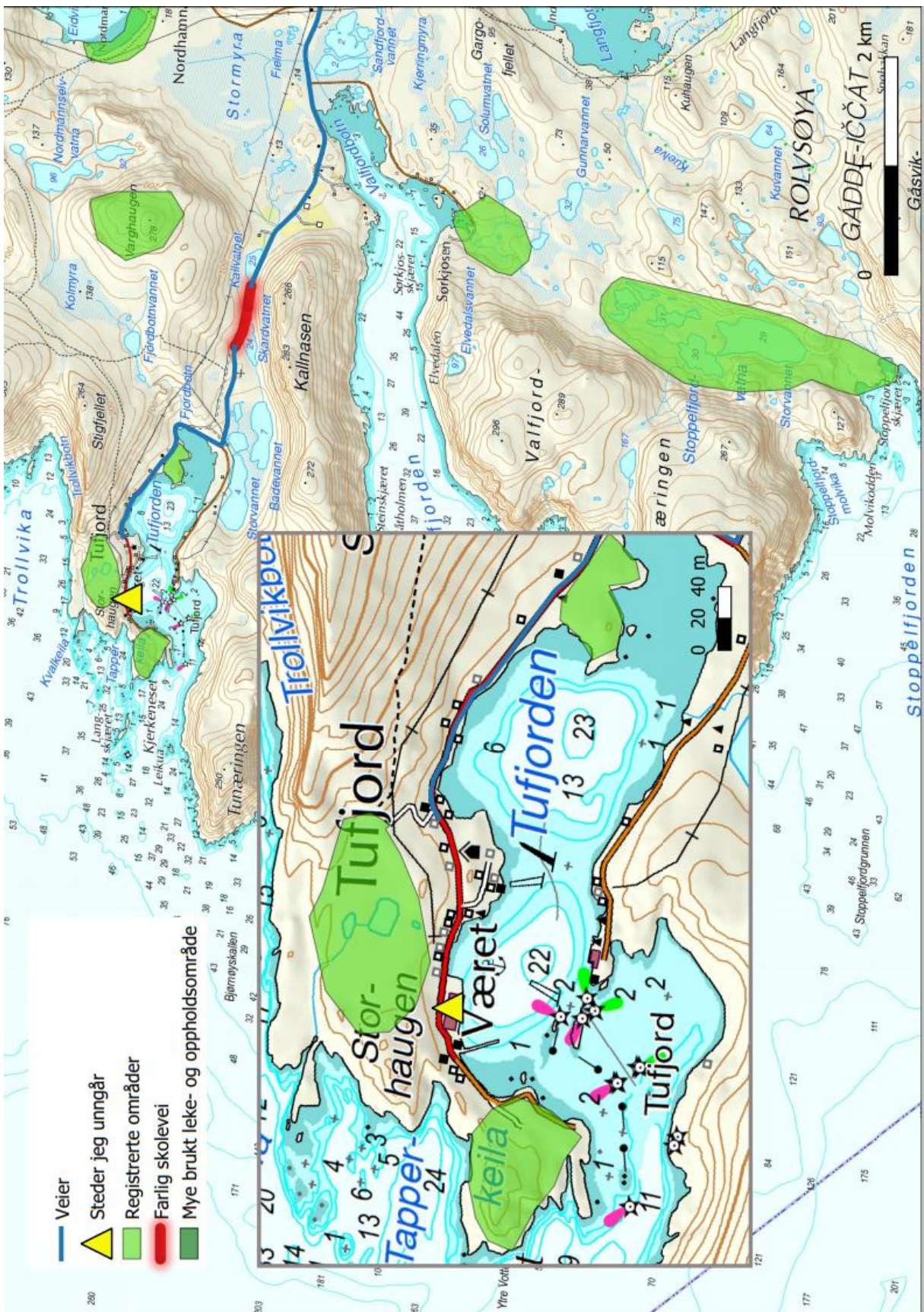
Leke- og oppholdsområder som brukes mest ligger gjerne i nærheten av skolen og stranda på Gunnarnes. Dette er relativt sentrale områder med opparbeidede leke- og oppholdsarealer. I nærheten av skolen er det skiløype, akebakke og et fint område for bærplukking. Noen mener at det kunne vært flere spennende lekeapparater på skolegården. Flere av områdene markert i kartet brukes som utfartsområder for skolen. Dette gjelder spesielt i Nordhamna og Stoppelfjord, hvor skolen drar på telttur. Også Nattmålfjellet blir flittig brukt. Her er det satt opp gamle. Barna som bor i Tufjord oppgir at de oppholder seg stort sett er over alt, men at der er noen områder som brukes mer enn andre. Keila på øst-spissen forbi tufjordbruket fremstår spesielt spennende med gjeller og ruiner. På tufjordbruket kjører mye truck, noe som oppleves som litt farlig.

Bilde 1. Registreringer i nærheten av Gunnarnes.



Nordhamna, nord-vest i kartet, og Nattmålfjellet brukes ofte til utfartssted av skolen.

Bilde 2. Registreringer i nærheten av Tufjord.



Stoppelfjorden i sør-øst brukes som utfartssted av skolen. Barna som bor i Tufjord opplever Keila lengst vest i kartet som spesielt spennende.

## Registreringer fra Havøysund skole

### Gjennomføring

#### Resultater

##### Trafikale problemsteder:

De største barna og ungdommene beveger seg over store deler av Havøysund, mange sykler. De fleste veiene oppleves som trygge å ferdes på. Noen veier oppleves derimot som utrygge på grunn av høy fart, manglende gangfelt, glatte kjøreforhold og uoversiktelige kryss.

Øst i Strandgata ved Hallvikneset uten gangfelt, her kommer det kommentarer om at fartsgrensen ikke hensyntas, at det kjøres fort. Vest i Strandgata, mot broen, er det fartsgrense 60 km/t og heller ikke gangfelt. Kanskje det viktigste området som pekes på, er veien utenfor skolen, Nordregata. Her mener flere av barna at det kjøres for fort. I Sturvannsbakken kan det bli spesielt glatt på vinterstid noe som skaper trafikkfarlige situasjoner, særlig når det kjører tungtransport her. Et område ved fotballbanen beskrives som trafikkfarlig. Her er det mange som oppholder seg fordi det er i nærheten av fotballbanen og skoleområdet. I samme område kjører en del tungtransport i forbindelse med varelevering til coop. Avklaringen mellom kjørebane, parkeringsplass, gangfelt og oppholdsareal er ikke helt avklart, som kan gjøre at trafikkbildet oppleves noe uoversiktlig.

##### Leke- og oppholdsområder:

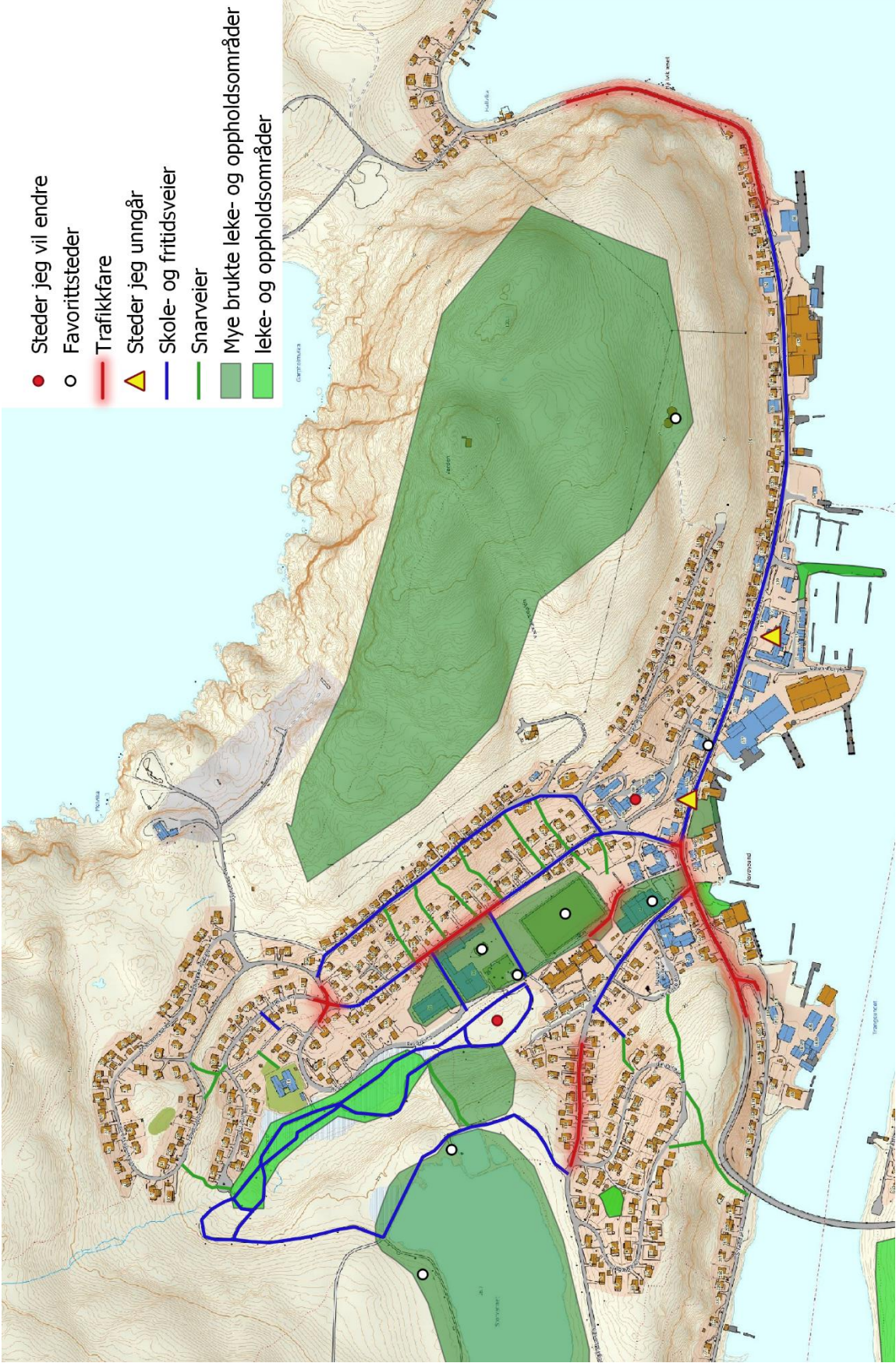
Hovedinntrykket er at mange av de større barna og ungdommene beveger seg på store deler av øya, mange har sykkel og er mobile. Det er likevel de sentrumsnære uteområdene og gatene som brukes mest. Mange er på og utenfor dagligvarebutikken, torget og allmenningskaia (kaianleggene i sentrum). Fotballbanen, skolegården og ballbingen brukes mye. Noen forteller også at de bruker benkene ved biblioteket, og at de skulle ønske det var flere tilrettelagte sitteplasser. Sturvannsparken er også mye brukt. Her er det eneste tilrettelagte badetilbudet på øya, og på vinteren brukes vannet som skøytebane. I 7. klassetrinn er det flere som forteller at de bruker akebakken mye, at de bader i bassenget i sturvannsparken og går på skøyter der.

Færre oppgir de større turområdene som foretrukne oppholdsområder, men noen forteller at de bruker å gå på ski og går turer spesielt i området vest for sturvannsparken. Storvika er mye brukt, og brukes også gjerne i skolesammenheng.

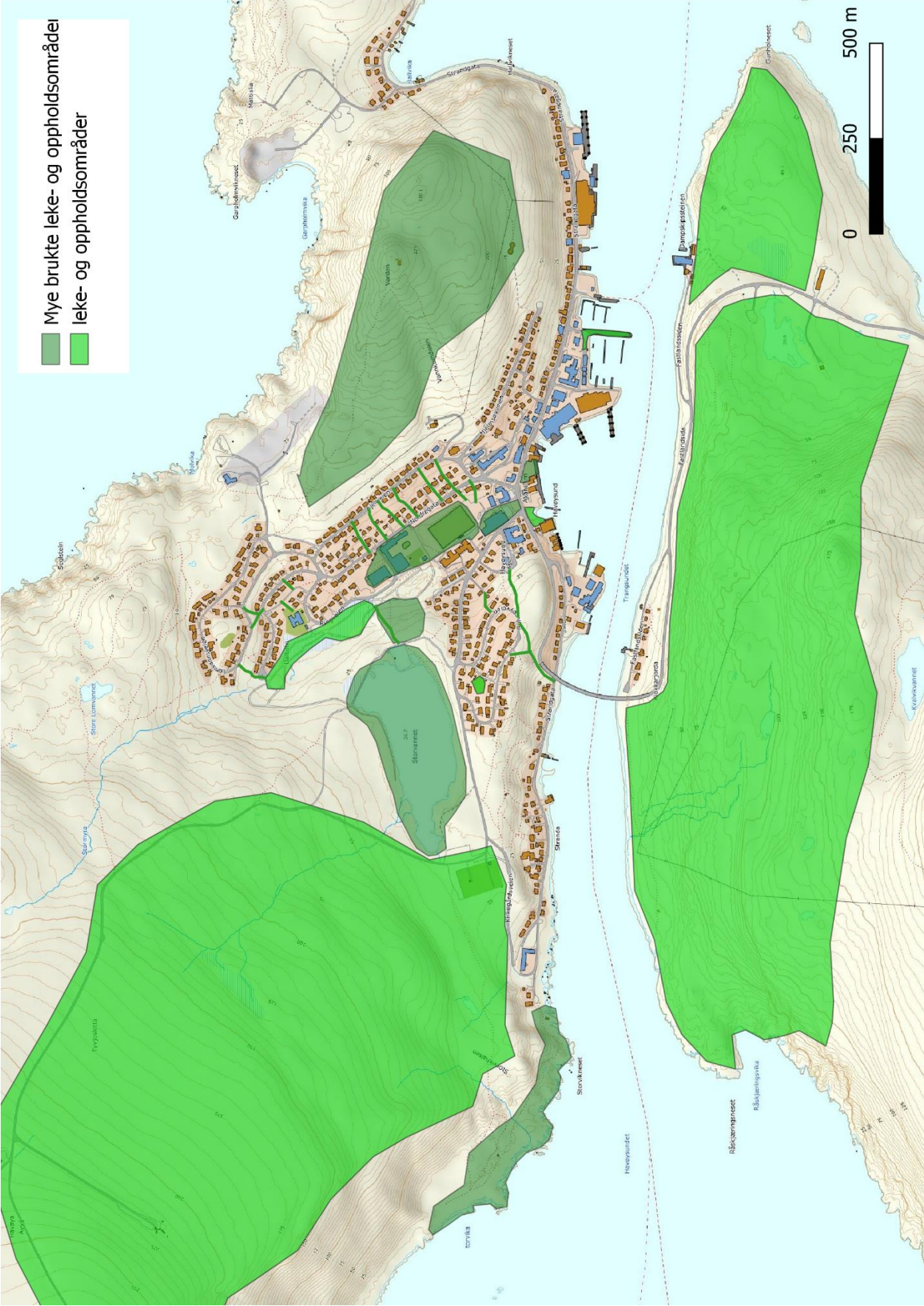
I forhold til de områdene som ønskes forandret, så er det i hovedsak den gamle folkehøyskolen Øytun, som skaper u-trivsel. Videre fremstår sykkelbanen ved skolen som et irritasjonsmoment for mange av barna. Noen synes også at det kan være ubehagelig å være ved steder som serverer alkohol.



Bilde 3. Havøysund, steder, veier



Bilde 4. Havøysund, områder.



## Vedlegg 1. Forberedende spørsmål.

### Forberedelse til barnetråkkregistrering 07.01.2021

<p>✓ Hvor går eller sykler jeg til skolen?</p>
<p>✓ Hvilke veier, stier og snarveier bruker jeg på fritiden?</p>
<p>✓ Hvilke uteområder (sommer, vinter, hele året) bruker jeg jevnlig og hva gjør jeg der?</p>
<p>✓ Hvilke steder i nærmiljøet mitt er problematiske eller oppleves ubehagelig? Hvorfor/begrunnelse</p>
<p>✓ Hvor er mitt favorittsted – hvilke steder liker jeg best? Hvorfor/begrunnelse</p>
<p>✓ Hvilke fysiske forandringer ønsker jeg meg i nærmiljøet mitt? Hvorfor/begrunnelse</p>
<p>✓ Er det noen trafikkfarlige veikryss eller strekninger i Havøysund?</p>

## **Vedlegg 2. Gunnarnes. Steder, områder, veier**